

بسم الله الرحمن الرحيم

اسراء او معراج او د لمونځ فرضيت

ټول ثنا او صفت د هغه الله جل جلاله لپاره دی چې د ټولو مخلوقاتو پالونکی دی هغه پخپل کتاب کې فرمایلي: « وَأَقِيمُوا الصَّلَاةَ وَآتُوا الزَّكَاةَ وَارْكَعُوا مَعَ الرَّاكِعِينَ » ژباړه: « او لمونځ قائم کړئ، زکات ورکړئ او کوم خلک چې ما ته سر تیتوي، تاسي هم له هغو سره تیت شئ! »، او زه گواهي ورکوم چې نشته لایق د عبادت مگر یو الله دی چې هیڅ شریک نلری، او زه گواهي ورکوم چې زمونږ سردار او نبي محمد صلی الله علیه وسلم د الله جل جلاله بنده او رسول دی، درود سلام او برکت دي وي په هغه او د هغه په آل او په ملگرو او په هغه چا باندې چې د قیامت تر ورځې پوري په نیکی سره د هغه تابعداري کوي.

و بعد:

د اسراء او د معراج سفر د الهي نعمتونو او رحمتونو څخه ډک سفر وو، چې الله جل جلاله دی امت ته خاص کړي دي او ددی نعمتونو د جملي څخه یو لوي نعمت د لمونځ دي چې بندگان خپل رب سره په اړیکه کې ساتي لکه څنگه چې نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایلي: ماته په هره ورځ او شپه پنځوس لمونځونه فرض کړل، نو زه موسی علیه السلام ته ولاړم هغه وویل: ستا رب ستا پر امت څه فرض کړي دي؟ ما وویل: پنځوس لمونځونه، هغه وویل: بیرته خپل رب ته لاړ شه او د هغه څخه د کمولو غوښتنه وکړه، ځکه چې ستا قوم دا نه شي زغملی، نو ما وویل: ای ربه زما د امت چارې آسانه کړه. رسول الله صلی الله علیه وسلم خپل رب ته رجوع وکړه تر دې چې الله تعالی ورته وویل: (هره ورځ او شپه پنځه لمونځونه دي، او هر لمونځ لس دی، نو دا پنځوس لمونځونه دي).

او د اسراء او معراج په شپه د لمونځ فرضیدل د اوو اسمانونو څخه پورته کیدل د هغه د لور ارزښت او مقام ثبوت دی، لمونځ د سترگو رڼا، د زړونو ژوند، د روحونو د خوشالی زبیری دی او د ایمان هغه لوړوالی دی چې په واسطه یې خلک د رب العالمین د نږدېوالي په لارو کې پورته کیږي، لکه الله تعالی فرمایي: « وَأَسْجُدْ وَاقْتَرِبْ » ژباړه: « سجده وکړه او (د خپل رب) نږدېوالی وگټه. »، او نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایي: بنده خپل رب ته تر ټولو نږدې هغه وخت دی چې سجده کوي، او بیا فرمایي: تاسو ډېر سجده کوئ، ځکه چې ته الله ته سجده نه کوئ مگر دا چې الله ستا درجي پدې لوړوي او له تا څخه یوه گناه لرې کوي.

همدارنگه د معراج په سفر کې د لمانځه فرضیت زمونږ د پیغمبر (صلی الله علیه وسلم) لپاره وروسته له دې چې هغه صلی الله علیه وسلم په هغه کال کې چې د غم کال وبلل شو چې له سختو مصیبتونو سره مخ شوی و د آرامتیا سبب وو، او دا په دې دلالت کوي چې لمونځ د زړه د سکون، د زړه او سترگو ته د سکون سبب دی او په مصیبت کې د الله (جل جلاله) مرسته ده، لکه څنگه چې الله تعالی فرمایي: « وَلَقَدْ نَعَلْنَاكَ إِصْبَاحًا مِّنْ يَّوْمٍ فَسَبَّحْ بِحَمْدِ رَبِّكَ وَكُنْ مِنَ السَّاجِدِينَ * وَاعْبُدْ رَبَّكَ حَتَّىٰ يَأْتِيَكَ الْيَقِينُ » ژباړه: « او مور ته معلومه ده، کومي خبرې چې دوی په تا پوري کوي، په هغو سره ستا زړه ته خپګان رسیږي. ددې علاج دا دی چې: د خپل رب ثنا ستاینه په پاکي سره وکړئ، د هغه په وړاندې سر په سجده ښکته

کره، او تر هغه وروستي ساعت (مرگ) پوري چي د هغه راتگ يقيني دی، د خپل رب بندگي کوه." او بيا فرمایي: «وَاسْتَعِينُوا بِالصَّبْرِ وَالصَّلَاةِ» ژباړه: «په صبر او لمانځه د الله مرسته وغواړئ.» او بيا نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایي: زما د سترگو یخنی په لمانځه کي رامنځته شوه، او حضرت محمد صل الله علیه وسلم به حضرت بلال ته ویل: ای بلال لمونځ قایم کړه او مونږ پري راحت کړه.

اود خدای (جل جلاله) د محمدي امت باندي د لمونځ د آسانول دا د هغه د رحمت د بشپړتيا بيان دی، ؛ او دا په شریعت کي د اسانتيا، راحت او سختی څخه توپیر باندي دلالت کوي لکه څنگه چي الله تعالی فرمایي: «لَا يُكَلِّفُ اللَّهُ نَفْسًا إِلَّا وُسْعَهَا» ژباړه: «الله هیڅ نفس ته د هغه له وسي څخه پورته مسئولیت نه متوجه کوي.» او بيا فرمایي: «يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ» ژباړه: «الله پر تاسي اسانتيا راوستل غواړي، سختي راوستل نه غواړي»، او زمونږ نبي صلی الله علیه وسلم فرمایي دي: دين آسانه دي، او په بل حدیث کي فرمایي: الله تعالی زه متکبر او کبرجن نه یم رالبرلی، بلکي د بنوونکي او اسانتياوو راوړونکي په توگه یي رالبرلی یم.

ټول ثنا او صفت د هغه الله جل جلاله لپاره دی چي د ټولو مخلوقاتو پالونکی دی، او زه گواهي ورکوم چي نشته لایق د عبادت مگر یو الله دی چي هیڅ شریک نلری، او زه گواهي ورکوم چي زمونږ سردار او نبي محمد صلی الله علیه وسلم د الله جل جلاله بنده او رسول دی درود سلام او برکت دي وي په هغه او د هغه په آل او په ملگرو او په هغه چا باندي چي د قیامت تر ورځي پوري په نیکی سره د هغه تابعداري کوي.

په دې کي شک نشته چي لمونځ د انسان او د دوی د خالق تر منځ د مناجاة لاره ده، لکه څنگه چي نبي کریم صلی الله علیه وسلم فرمایي: الله تعالی فرمایي: لمونځ زما او زما د بنده تر منځ په دوه نیمو برخو ویشل شوی دی، او کله بنده پوښتنه وکړي نو کله چي وایي: الحمد لله رب العالمین، الله تعالی وایي زما بنده زه وستایلم، او کله چي وایي: الرحمن الرحیم، هغه وویل: زما بنده زما ستاینه وکړه، او کله چي وایي: مالک يوم الدين، ويی ویل: زما بنده مي تسبیح وکړه، او کله چي ووايي: ایاک نعبد و ایاک نستعین، هغه وفرمایل: دا زما او زما د بنده تر منځ دی او زما بنده ته به هغه څه وي چي وغواړي، او چي ووايي: اهْدِنَا الصِّرَاطَ الْمُسْتَقِيمَ صِرَاطَ الَّذِينَ أَنْعَمْتَ عَلَيْهِمْ غَيْرِ الْمَغْضُوبِ عَلَيْهِمْ وَلَا الضَّالِّينَ، هغه وفرمایل: دا زما د بنده لپاره دی او زما د بنده لپاره هغه څه دي چي هغه وغوښتل.

همدارنگه، لمونځ د د نفس په ساتلو، د چلند د سمولو، او د عالي اخلاقو په بنودلو کي خورا اغیزه لري، لکه څنگه چي الله تعالی فرمایي: «وَأَقِمِ الصَّلَاةَ إِنَّ الصَّلَاةَ تَنْهَى عَنِ الْفَحْشَاءِ وَالْمُنْكَرِ» ژباړه: «او لمونځ قایم کړه. په باوري ډول لمونځ له بدلمنی او ناوړو چارو څخه منع کوي»، رینستینی عبادت کوونکی درواغجن، فریب ورکوونکی، خیانت کوونکی، او وعده ماتونکی نشی کیدای، بلکه، دا اخلاق او ارزښتونه دي چي د خدای د طریقي او د هغه قانون سره سم په ځمکه کي حرکت کوي.

ای الله ته مونبر او زمونبر اولاد په لمونځ قایم کړه او زمونبر دعا قبول کړه